

Bryssel, 26. helmikuuta 2026
(OR. en)

6281/26

Toimielinten väliset asiat:
2025/0399 (COD)
2025/0400 (COD)

ENER 67
CLIMA 62
CONSOM 44
TRANS 71
AGRI 113
IND 113
ENV 121
COMPET 182
FORETS 20
RELEX 200
ECOFIN 192
CODEC 221

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: Euroopan verkkopaketti
– Periaatekeskustelu

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja Euroopan verkkopaketista 16. maaliskuuta 2026 pidettävää liikenne-, televiestintä- ja energianeuvostoa (energia) varten.

TAUSTA-ASIAKIRJA**PERIAATEKESKUSTELU EUROOPAN VERKKOPAKETISTA**

Komissio ehdotti osana Euroopan verkkopakettia TEN-E-asetusta ja lupamenettelyjä koskevaa direktiiviä. Näiden tavoitteena on parantaa rajatylittävää yhteenliitettävyyttä ja vauhdittaa sähköistämistä strategisena pilarina, jonka avulla vahvistetaan EU:n kilpailukykyä, energiaturvallisuutta ja vähähiiliseen talouteen siirtymistä.

Puheenjohtajavaltio Kypros on edistänyt ehdotusten perusteellista tarkastelua yhdessä jäsenvaltioiden ja komission kanssa. Tämän ansiosta teknisiä säännöksiä on edistetty ja teksteihin on tehty selvennyksiä, kuten tähän mennessä laadituista kahdesta tarkistetusta tekstistä käy ilmi. Muutamien muiden kysymysten edistäminen edellyttää neuvoston poliittista ohjausta.

1. TEN-E-asetus: yhteiseen skenaarioon perustuva integroidun verkon suunnittelu

Aidon energiaunionin valmiiksi saattaminen edellyttää eurooppalaisempaa lähestymistapaa energiaverkkojen kehittämisen suunnitteluun. Komissio on ehdottanut keskeistä skenaariota, jonka se laatisi jäsenvaltioilta ja siirtoverkonhaltijoilta saatavien tietojen perusteella tiiviissä yhteistyössä Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) ja TEN-E- alueryhmien kanssa. Keskeinen skenaario muodostaisi yhteisen perustan rajatylittävää energiainfrastruktuuria koskevien tarpeiden ja ehdolla olevien hankkeiden hyötyjen arvioinnille. Jäsenvaltiot ovat korostaneet tähän mennessä esittämässään kommentteissa, että EU:n tason suunnittelun ja kansallisten toimintapoliittisten valintojen välinen tasapaino on varmistettava. Ne ovat myös painottaneet, että keskeisen skenaarion kehittäminen edellyttää avoimuutta, jotta voidaan ottaa huomioon alueelliset erityispiirteet.

Kysymys ministereille

Kysymys 1: *Miten voimme varmistaa, että tuleva yhteiseen skenaarioon perustuva rajatylittävän infrastruktuurin suunnittelu vastaa aidon energiaunionin tarpeita siten, ettei sillä puututa jäsenvaltioiden viranomaisten rooliin kansallisen energiainfrastruktuurin kehittämisessä?*

2. Verkkojen rahoittaminen ja kustannusten jakaminen

Viimeaikainen energiakriisi ja nopeutettu siirtymä ovat osoittaneet, että sähköverkkomme eivät ole enää pelkästään kansallisia resursseja vaan yhteisen eurooppalaisen energiaturvallisuuden selkäranka. Siirryttäessä paikallisten yhteyksien suunnittelusta aidon energiaunionin luomiseen perinteiset rahoitus- ja päätöksentekomenetelmät on viety ääri rajoilleen. Vuosien 2030 ja 2050 ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää ennennäkemättömän laajaa rajatylittävää infrastruktuuria. Tällä hetkellä kyseisten hankkeiden kustannukset jäävät usein vain muutaman jäsenvaltion maksettaviksi, kun taas hyödyt jakautuvat alueellisesti tai jopa koko unioniin.

Kysymys ministereille

Kysymys 2: *Missä määrin jäsenvaltiot ovat valmiita kehittämään rahoitus- ja suunnittelukehysiään – muun muassa pullonkaulatulojen käytön ja laajemman kustannusten jakamisen osalta – sen varmistamiseksi, että Euroopan kannalta merkittäviin hankkeisiin liittyvä taloudellinen rasite jakautuu tasapuolisemmin?*

3. Lupamenettely- ja hallintouudistukset

Jäsenvaltiot ovat ilmaisseet laajan tukensa tavoitteelle nopeuttaa sellaisten hankkeiden lupamenettelyjä, jotka koskevat energiainfrastruktuuria, uusiutuvaa energiaa ja varastointia. Komission ehdotuksen käytännön täytäntöönpano on kuitenkin herättänyt kysymyksiä oikeusvarmuudesta. Jäsenvaltiot nimittäin pelkäävät, että lupasääntöjen hajauttaminen useisiin säädöksiin (RED III -direktiivi, sähkömarkkinoiden rakennetta koskeva asetus, TEN-E-asetus, ympäristöä koskeva koontiasetus) voi lisätä toisistaan poikkeavien kansallisten tulkintojen riskiä ja siten riitauttamisten riskiä tuomioistuimessa. Lisäksi useat jäsenvaltiot suhtautuvat kielteisesti ehdotettuun kieltoon yksilöidä suuria alueita, joilla uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden käynnistäminen ei ole lähtökohtaisesti mahdollista, koska maankäytön suunnittelun katsotaan kuuluvan keskeiseen kansalliseen toimivaltaan. Useat jäsenvaltiot vaativat myös, että kaikkiin oletettiin energiahankkeiden ”ylivoimaisesta yleisestä edusta” on sisällyttävä kansallisen turvallisuuden ja puolustuksen nimenomainen suojele.

Kysymys ministereille

Kysymys 3: *Lupamenettelyjen nopeuttaminen edellyttää ehdottomasti kompromissia erilaisten ja joskus keskenään ristiriitaisten etujen välillä. Miten yksinkertaistettujen lupamenettelyjen, ympäristönsuojelun ja toissijaisuusperiaatteen noudattamisen välillä voidaan mielestänne saavuttaa tasapaino?*